

let
70

programa
PREDŠOLSKA VZGOJA

III. gimnazija Maribor

www.tretja.si | www.facebook.com/3gimmb

Izdala:
III. gimnazija Maribor

Za izdajatelja:
Marija Lešer, prof.

Uredile:
Barbara Gradišnik, prof.
Barbara Špilak, prof.
Jasna Ul Može, prof.

Lektorirala:
Barbara Gradišnik, prof.

Oblikovanje in tisk:
Evrografis d. o. o.

Fotografije ERASMUS+:
udeleženci mobilnosti
igraUČI

Marija Lešer,
ravnateljica
III. gimnazije Maribor

V letošnjem šolskem letu praznujemo 70-letnico delovanja predšolske vzgoje na naši šoli in v Mariboru. Pomeni, da začetki izobraževanja v tem programu segajo vse v čas po koncu II. svetovne vojne. Slovenija je bila ena od šestih republik skupne jugoslovanske države, v kateri so se v novonastalem miru začele temeljne spremembe na različnih področjih. Ena izmed njih je bila, da so se tudi ženske vključevale v delovni proces in se je pokazala potreba po organiziranem varstvu otrok zaposlenih staršev.

Po sovjetskem vzoru so ustanavljali Domove igre in dela, v katerih so delale vrtnarice, ki so jih za delo usposobili na tečajih. Posledično je v šolskem letu 1948/1949 nastala enoletna vzgojiteljska šola. Leta 1960 je zaradi potrebe nastala Srednja vzgojiteljska šola Maribor.

Družbene spremembe so vplivale na nadaljnji razvoj šole, ki je doživljal številne spremembe v času trajanja izobraževanja (5 in kasneje 4 leta) in poimenovanju šole vse do današnjega dne.

Od leta 1990 program Predšolska vzgoja poteka pod okriljem III. gimnazije Maribor kot srednji strokovni program, ki se zaključi s poklicno maturo. Dijaki in dijakinje tako pridobijo poklicni naziv pomočnika/pomočnice vzgojitelja/vzgojiteljice predšolskih otrok. Izobraževanje poteka v stavbi na Smetanovi ulici.

In kam in kako naprej? Program je v teku let doživljal precejšnje spremembe. Danes si prizadevamo izvajati učni program, ki je teoretično strokovno trden, hkrati pa si prizadevamo še povečati delež praktičnih znanj v odprtem kurikulumu in tako dijake in dijakinje zares opremiti s potrebnim znanjem in izkušnjami za uspešen začetek delovne poti. Ponosni pa smo tudi na vse tiste dijake in dijakinje, ki nadaljujejo izobraževanje.

Naj razmišljanje ob jubileju sklenem z mislijo švicarskega psihologa in filozofa Piageta, ki je živa še zmeraj in ji gotovo pri svojem delu v programu predšolske vzgoje sledimo: "Če želimo oblikovati posameznike, sposobne ustvarjalnega mišljenja in sposobne pomagati jutrišnji družbi k uspehu, je jasno, da šolanje, ki je aktivno raziskovanje realnosti, prekaša tisto, ki mladim ponuja zgolj pripravljene resnice."

Prvi koraki . . .

ZGODOVINSKI RAZVOJ SREDNJE VZGOJITELJSKE ŠOLE V MARIBORU

Potrebe po srednji vzgojiteljski šoli so se v naši regiji pojavile po koncu druge svetovne vojne, ko je pri obnovi domovine pomagalo veliko žensk, ki so se obenem pričele še zaposlovati. Prav to je rodilo potrebo po organiziranem varstvu otrok. Slovenija je bila ena izmed šestih ljudskih republik skupne jugoslovanske države, Federativne ljudske republike Jugoslavije. Tako so jugoslovanske oblasti v prvih povojnih letih po sovjetskem vzoru za varstvo otrok zaposlenih staršev pričele z ustanavljanjem Domov igre in dela (krajše DID). V DID-ih so z otroki delale otroške vrtnarice. Prva povojna leta so otroške vrtnarice usposabljali na tečajih. Tako je v šolskem letu 1948/49 v Mariboru nastala vzgojiteljska šola. Prva leta je bila šola enoletna in je spadala pod Mariborsko učiteljskišče. Ker je v nekaj letih po vojni število prebivalcev naraslo in ker je naraščalo tudi število zaposlenih žensk, je na pobudo Zveze prijateljev mladine Okrajni ljudski odbor Maribor leta 1960 ustanovil Srednjo vzgojiteljsko šolo Maribor. Po mnenju tedanjih oblasti je izobraževanje za vzgojiteljski poklic prevzelo učiteljskišče zaradi tam najustreznejšega učiteljskega kadra in strokovne usmerjenosti šole. Vse do šolskega leta 1963/64 je Srednja vzgojiteljska šola Maribor delovala kot del Mariborskega učiteljskišča. Na vzgojiteljski šoli so tako poučevali učitelji iz učiteljskišča, vodil jo je isti ravnatelj.

Stavba na mladinski ulici, v kateri je v sklopu učiteljišča pričela delovati vzgojiteljska šola, PAM, fond Zavod za urbanizem Maribor, TE 3-10

S šolskim letom 1963/64 se je Srednja vzgojiteljska šola Maribor upravno in finančno ločila od učiteljišča, ko je potekal zadnji vpis dijakov v prvi letnik. Že naslednje šolsko leto je potekal vpis v Gimnazijo pedagoške smeri. Zaradi pomanjkanja šolskih prostorov je Srednja vzgojiteljska šola tudi ob ločitvi od učiteljišča še vedno delovala v istih prostorih, to je v današnji šolski stavbi na Gosposvetski cesti.

V šolskem letu 1977/78 je prišlo do ponovne združitve obeh šol, to je Gimnazije pedagoške smeri in Srednje vzgojiteljske šole. Ob združitvi se je šola preimenovala v Pedagoško šolo. Ob združitvi v Pedagoško šolo je imel vzgojiteljski program v posameznem letniku pet oddelkov in je trajal pet let. Število oddelkov je v prihodnjih letih pričelo upadati. S šolskim letom 1978/79 je srednješolski vzgojiteljski program postal štirileten.

Pedagoška šola se je v šolskem letu 1982/83 preimenovala v Srednjo šolo pedagoške in kulturne usmeritve, ker je pridobila še splošni kulturni program. Ko so se v 80. letih prejšnjega stoletja pričeli komunistične vrednote in ideali umikati vrednotam in idealom zahodne demokracije, se je to odražalo tudi na področju vzgoje in izobraževanja.

Dijaki so ob šolskem dvorišču posadili 88 vrtnic (24. 10. 1981), Šolska kronika Pedagoške gimnazije Maribor

Utrinki s proslave ob kulturnem dnevu leta 1972, Šolska kronika Pedagoške gimnazije Maribor

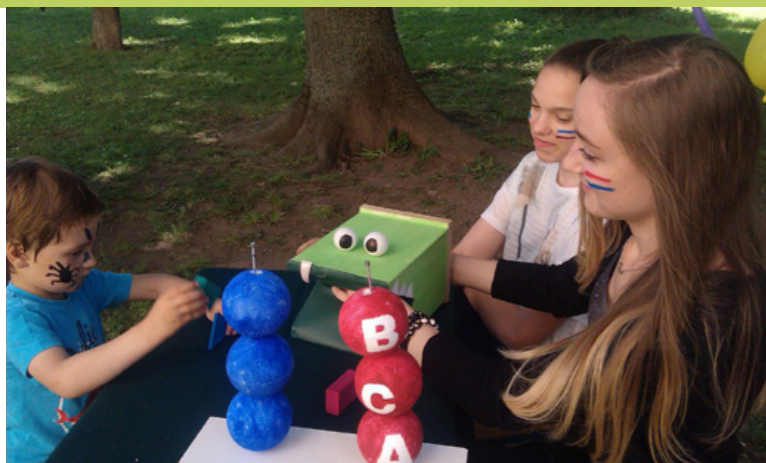

Leta 1990 so pričeli ponovno realizirati gimnazijske programe in 12. 07. 1990 se je šola preimenovala v III. gimnazijo Maribor. Pod njenim okriljem poleg programa splošne gimnazije še vedno deluje srednji strokovni program predšolske vzgoje.

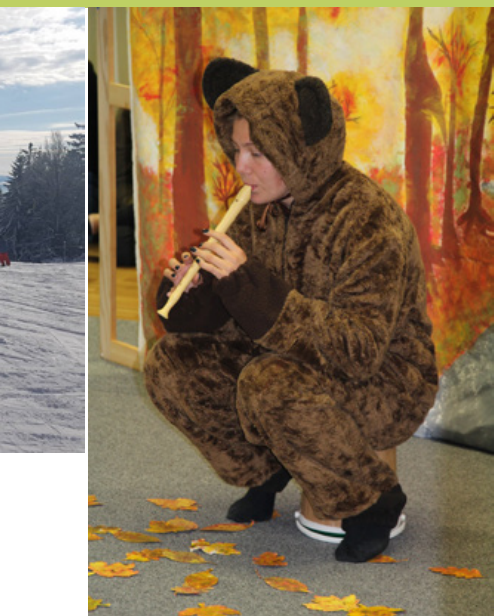
Do šolskega leta 2009/10 je bil pouk dvoizmenski. V šolskem letu 2009/10 pa je šola dobila nove prostore v nekaj deset metrov oddaljenih prostorih nekdanje Srednje strojne šole Maribor, na Smetanovi ulici 18, zato je pouk enoizmenski, dijaki vzgojiteljskega programa pa imajo pouk v stavbi na Smetanovi ulici.

Z zanesljivimi

koraki

v danes in jutri ...

Majski koncert 2018, arhiv III. gimnazije Maribor

Program danes

Ker so znanje, delo, spoštovanje in kulturni dialog temelji uspešnosti mladega človeka na poti v življenje, si prizadevamo, da bi bilo pridobljeno znanje dijakov trajnostno in uporabno v najrazličnejših življenjskih okoliščinah. Tako želimo zagotoviti posredovanje znanja, spretnosti in veščin na način, da se bo posameznik uspešno soočal z izzivi sodobne družbe.

Prenova programa v šolskem letu 2008/09 je omogočila spremembe, ki so vodile v povezovanje splošnega, strokovnega in praktičnega znanja, ki ga tako dijaki ne pridobivajo

le v vrtcu. Znotraj programa so se oblikovali strokovni moduli, pridobivanje praktičnih znanj pred odhodom v vrtec je postalo ključno. Tako dijaki po prenovi že v prvem letniku odhajajo na praktično usposabljanje v vrtce in se že vključujejo v njihovo dnevno rutino. Prav tako je večja sprememba v programu opazna zaradi odprtega kurikula, znotraj katerega šola določi, katere vsebine bo izvajala. Šola se povezuje z delodajalci, vrtci, kar omogoča lažjo pripravo dijakov na okolje, kjer se bodo nekoč zaposlili kot suvereni vzgojitelji predšolskih otrok.

V letu 2013, ko smo praznovali 150-letnico delovanja, se je rodila ideja o delavnicah za predšolske otroke, ki smo jih

Majske delavnice za predšolske otroke, arhiv III. gimnazije Maribor

zaradi izvedbe v mesecu maju poimenovali Majske delavnice za predšolske otroke. Ker je bil odziv otrok iz vrtca, ki so se z vzgojiteljicami delavnic udeležili, pozitiven, smo te celo nadgradili in jih danes izvajamo v okviru interesnih dejavnosti. Pred izvedbo prvih delavnic v letu 2013 smo po posvetu z vzgojiteljicami pripravili delavnice, znotraj katerih smo skušali izhajati z vseh področij dejavnosti, ki so v Kurikulumu za vrtce opredeljena.

Naši dijaki pa ne pripravljajo delavnic in predstav le za vrtce. Otroci iz vrtca pripravijo predstavo tudi za nas. Po predstavi vzgojiteljica, ki je otroke tudi pripravljala, dijake seznanila s potekom dela ob nastajanju po knjižni predlogi oblikovane predstave in predstavi še primere dobre prakse pri dramatizaciji.

Majske delavnice za predšolske otroke, arhiv III. gimnazije Maribor

Delavnice ročnih spretnosti, arhiv III. gimnazije Maribor

Ob prenovi programa se je obogatil tudi sklop s programom povezanih interesnih dejavnosti, ki so del predmetnika srednjega strokovnega izobraževanja. Trudili smo se vključiti čim več dejavnosti in krožkov, prav tako tudi taborov in ekskurzij, ki so aktualni, odprti in povezani z okoljem, delo pa poteka z aktivnimi metodami in oblikami aktivnega učenja. Prav vse dejavnosti predstavljajo priložnost za prepogosto prezrto neformalno druženje dijakov in izvajalcev v sproščnem vzdušju in okolju.

Svečana razglasitev rezultatov poklicne mature 2017/18, arhiv III. gimnazije Maribor

Dodana vrednost izobraževanja v širšem šolskem prostoru pa je zagotovo program mobilnosti dijakov v okviru programa Erasmus+. Omogoča prenos novih spoznanj in udeležanje v vsakdanjih odnosih z različnimi družbenimi skupinami. Hkrati daje možnost spoznavanja drugega šolskega sistema znotraj evropskega prostora in omogoča zaposlitev dijakov na mednarodnem trgu. Zaradi pridobljenih izkušenj poveča vključevanje primernih dejavnosti in orodij v pouk ter omogoča lažje prepoznavanje in razvoj skritih močnih področij in kompetenc udeležencev. Pričakujemo prenos novih spoznanj, metod dela in orodij za spodbujanje razvo-

ja jezika in komunikacije v predšolskem obdobju med vse dijake predšolske vzgoje, učitelje in v vrtce ter skupno načrtovanje vpeljave novosti v prakso.

Tudi v naslednjih šolskih letih želimo izpostaviti pomen praktičnega znanja in veščin, ki jih potrebujejo vzgojitelji predšolskih otrok pri svojem delu, prav tako tudi medpredmetnega povezovanja, ki prispeva k lažjemu načrtovanju in izvedbi kurikula. Dijakom želimo omogočiti vseživljenjsko učenje in mobilnost, znotraj teh pa zagotovo inovativnost in ustvarjalnost. Prizadevamo si ohranjati povezavo šole z vrtci in prispevati k prenosu dobrih praks, ki so vodilo za oblikovanje suverena človeka.

Erasmus+

1. junij 2018–31. maj 2019

RAZVOJ GOVORA IN UČENJA JEZIKA PRI PREDŠOLSKIH OTROCIH SKOZI IGRO

Projekt je sofinanciran s strani EU.

POVZETEK PROJEKTA

Na III. gimnaziji Maribor je želja, da v naslednjih šolskih letih posebej izpostavimo pomen praktičnega znanja in veščin, ki jih potrebujejo vzgojitelji predšolskih otrok pri svojem delu. Predvsem želimo pokazati, kako medpredmetno povezovanje prispeva k lažjemu načrtovanju in izvedbi zadanega kurikula. Hkrati pa je naš cilj slediti nalogam strateškega okvira ET 2020 ter med dijaki spodbujati vseživljenjsko učenje in mobilnost, inovativnost, ustvarjalnost in podjetništvo, pri čemer bomo velik poudarek namenili kakovosti in učinkovitosti posameznih dejavnosti.

Za izvedbo projekta smo se odločili na podlagi analize anketnega vprašalnika med dijaki predšolske vzgoje, saj so rezultati pokazali, da si dijaki želijo čim več medpredmetnega povezovanja, ki bi jih bolje pripravilo na praktično delo v vrtcih. Na podlagi ugotovljenih potreb smo se odločili našim dijakom omogočiti, da del praktičnega usposabljanja opravijo v tujini.

Izvedli smo en tok mobilnosti v Anglijo, ki se ga je udeležilo 16 dijakov predšolske vzgoje in dve učiteljici spremljevalki. Dijake smo izbrali po vnaprej določenih kriterijih (prijavnica, motivacijsko pismo, znanje angleščine kot tujega jezika ter mnenje razrednika in organizatorice praktičnega usposabljanja z delom).

Projekt smo izvedli skupaj s projektnimi partnerji iz Anglije, z organizacijo Language in Your Hands, ki imajo večletne izkušnje z mobilnostjo slovenskih dijakov. Prav tako se aktivno ukvarjajo s poučevanjem znakovnega jezika pri dojenčkih in malčkih ter izvajajo tečaje znakovnega jezika za vzgojitelje in starše.

Po izvedenih projektnih aktivnosti opažamo pomemben vpliv projekta na vzgojne in izobraževalne procese v šoli. Nekatera pridobljena spoznanja so dijaki prenesli iz angleških vrtcev v slovenske, kjer so jih praktično preizkusili. Tako so prenesli nove ideje med vzgojitelje in prispevali k izmenjavi dobrih praks. S tem je projekt opazen tako na lokalni kot regionalni ravni, saj smo obogatili praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu. Prav tako so pridobljene izkušnje povečale socialno vključenost naših dijakov in dvignile motivacijo za delo. Izvedba projekta v vseh fazah je prispevala k razumevanju pojmov internacionalizacija in medkulturnost na šoli.

ABSTRACT OF THE PROJECT

At III. gimnazija Maribor we wish to emphasize the importance of practical knowledge and skills that our students need as future educators of pre-school children in their work. In particular, we want to show how cross-curricular integration contributes to facilitating the planning and implementation of the given curriculum. At the same time, our goal is to follow the objectives of the ET 2020 strategic framework and to promote lifelong learning and mobility among students, as well as innovation, creativity and entrepreneurship, emphasizing in particular the quality and efficiency of individual activities.

We decided to do the igraUČI project on the basis of the analysis of the survey among the students of pre-school education, as the results showed that the students want to have as many cross-curricular integration as possible, which would better prepare them for practical work in kindergartens. Based on the identified needs, we decided to make it possible for our students to do part of their vocational training abroad.

We carried out one mobility flow in England, attended by 16 pupils of pre-school education and two accompanying teachers. Students were selected according to predetermined criteria: an application form, a motivation letter, the level of their EFL knowledge and the opinion of their vocational training coordinator.

The project was carried out together with our project partners from England, the Language in Your Hands organization, who have many years of experience in the mobility of Slovenian students. They also actively engage in teaching sign language to young children and organize sign language courses for educators and parents.

The project activities significantly influenced the educational processes at our school, especially in the pre-school education program. Some of the acquired knowledge was directly transferred from English to Slovenian kindergartens. The students were able to test new approaches during their vocational training in kindergartens, thus transferring new ideas among educators and contributing to the exchange of good practices. As a result, the project is recognizable both at local and regional levels, as it has led to the enrichment of vocational training on the one hand, as well as transferring good practices to the school environment on the other. The experience gained has also increased the social inclusion of our students and increased their motivation for work. All school students are becoming increasingly aware of the importance of participating in international projects, improving their attitude towards work and learning success. The implementation of the project at all stages has contributed to understanding the concept of internationalization and interculturality at our school.

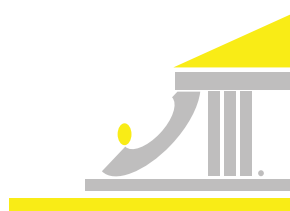
NAMEN IN CILJI PROJEKTA

Osnovni cilj projekta je spodbujanje razvoja in učenja otrok skozi igro s poudarkom na komunikaciji. Izbrali smo angleško okolje, katerega osnovni princip učenja in poučevanja v predšolskem obdobju je učenje skozi igro, ki je mogoče zaradi zelo strukturiranega načrtovanja.

Na podlagi spremljanja učenja skozi igro in opazovanja različnih metod spodbujanja komunikacije in jezika smo si v okviru načrtovanja zastavili še naslednje cilje:

- vsi dijaki bodo ob zaključku projekta seznanjeni z različnimi možnostmi spodbujanja komunikacije v navedenem starostnem obdobju; vsaj 50 % dijakov bo sposobnih ustvariti lastne zapise, zvočne predloge, izštevance, kratke pesmice, šaljivke, besedne igre in enostavne didaktične pripomočke v obeh jezikih ter bodo tako sposobni podpreti otroke pri razvijanju njihovih komunikacijskih zmožnosti;
- 30 % dijakov bo po izvedenem projektu sposobnih prenesti svoje zamisli v avtentične situacije v vrtcih, kamor odhajajo na prakso;
- 20 % dijakov bo integriralo usvojeno znanje jezika v rutinske dejavnosti vrtca tudi v svojem vrtcu, kjer opravljajo praktično usposabljanje z delom;
- učiteljici spremljevalki bosta usvojili primere dobre prakse, ki jih bosta zapisali v priporočila izvajanja svojih letnih delovnih načrtov pri strokovnih modulih za naslednje šolsko leto.

PREDSTAVITEV SODELUJOČIH ORGANIZACIJ

III. gimnazija Maribor je ena najstarejših slovenskih gimnazij s 155-letno tradicijo.

V gimnazijskem programu dijakom nudi kvaliteten pouk in priprave na zaključek šolanja s splošno maturo, ki dijakom

odpira možnosti vpisa na slovenske in tuje univerze. Dijaki tekmujejo na najrazličnejših tekmovanjih iz znanja in dosegajo lepe uvrstitve. Ob pouku je razvita pestra ponudba občolskih dejavnosti (še posebej dramska, filmska in glasbena dejavnost), ekskurzij doma in v tujini ter najširši nabor obveznih in izbirnih vsebin. Šola se povezuje tudi z mednarodnim okoljem, prav izmenjavam dijakov znotraj in zunaj države pa bo v prihodnjih letih namenila še večjo pozornost.

V programu predšolska vzgoja šola sledi tradiciji, ki je v naši državi izjemna. Po uspešno opravljeni poklicni maturi dijaki pridobijo strokovni naziv vzgojitelj/vzgojiteljica predšolskih otrok. Vsa štiri leta dijaki znanje pridobivajo pri splošnih predmetih in strokovnih modulih ter opravljajo praktično izobraževanje z delom v vrtcih. Z vrtci se povezujejo tudi učitelji in tako omogočajo dijakom večjo povezanost teoretičnih znanj z uporabo v praksi. Znotraj programa so dijakom na voljo raznovrstne interesne dejavnosti, ob katerih lahko dijaki razvijajo svojo kreativnost in se pripravljajo na praktične vsebine poklica.

Šola se uspešno povezuje z okoljem, saj dijaki z dramskimi nastopi in glasbenimi pravljičami redno nastopajo v vrtcih in v osnovnih šolah na razredni stopnji, povezani so tudi z mestno četrtjo, kjer šola deluje. Vsako leto tako dramska skupina nastopa za mestno četrt. Zelo uspešno je tudi sodelovanje z Mestno občino Maribor, saj dijaki s kulturnim programom nastopajo za občino in meščane Maribora ob različnih praznikih in priložnostih.

V šolskem letu 2017/18 je šola prvič prijavila projekt mobilnosti v okviru projekta Erasmus+ in bila na razpisu uspešna. Tako smo dobili priložnost, da smo 16 dijakom omogočili pridobiti praktične izkušnje z delom v angleških vrtcih, ki se zelo razlikujejo od vrtcev v slovenskem prostoru.

LANGUAGE IN YOUR HANDS

Language in Your Hands je neodvisna izobraževalna organizacija, ki se ukvarja z učenjem in s poučevanjem znakovno podprte komunikacije otrok v vrtcih in osnovnih šolah, z učenjem in

s poučevanjem zgodnjega opismenjevanja in spodbujanjem bralne pismenosti. Organizacija se ukvarja tudi s ciljno usmerjenim spodbujanjem komunikacije pri otrocih, ki spadajo v kategorijo »late talkers«, ter z zgodnjim učenjem

angleščine za otroke, katerih materin jezik ni angleščina in so vključeni v angleške vrtce in šole. Sodelujejo z regionalnimi in nacionalnimi organizacijami v Veliki Britaniji, njihove predstavnice izvajajo redne ure znakovnega sporazumevanja v šolah, vrtcih in Centrih za otroke in družine v regiji Yorkshire ter občasno tudi modul znakovnega sporazumevanja.

Prav tako sodelujejo v projektih Erasmus+, katerih tematika je področje predšolske vzgoje, pri raziskovanju področja zgodnjega učenja otrok in prenosu primerov dobrih praks med državami. Predstavnice organizacije v okviru različnih mednarodnih aktivnosti izvajajo izobraževanja na Švedskem, Češkem, v Sloveniji, na Slovaškem in v Walesu.

Organizacija Language in Your Hands ima na eni strani izkušnje na področju mednarodnih projektov, na drugi strani pa deluje na področju izobraževanja in raziskovanja učnih praks v predšolskem obdobju. V zadnjih letih so uspešno gostili dijake in učitelje iz različnih držav Evropske unije, med drugim s Češke, Švedske, Slovaške in iz Slovenije, ter s tem pripomogli k večji širini in bogatitvi znanja sedanjih in bodočih učiteljev.

IZBOR UDELEŽENCEV IN PRIPRAVA

V projektu je sodelovalo 16 dijakov 3. letnika programa predšolska vzgoja. Prav vsi dijaki so že imeli izkušnje z opravljanjem praktičnega usposabljanja z delom v slovenskih vrtcih. Dijaki so bili izbrani po naslednjih kriterijih:

- izpolnjena prijavnica,
- motivacijsko pismo,
- znanje angleščine kot tujega jezika,
- ocena organizatorice PUD-a na šoli in
- mnenje razrednika.

Pred izvedbo mobilnosti smo dijake na izvedbo pripravljali učitelji v okviru projektnih dnevov. Tako smo dijakom ponudili naslednje priprave:

- sestanek s projektno partnerico Mojco Polak Williams, ki je dijakom predstavila, kako bo potekala mobilnost v Angliji, kje bodo bivali, v katerih vrtcih bodo opravljali PUD. Predstavila jim je tudi angleški šolski sistem in kurikulum za vrtce;

- izvedli smo medpredmetno načrtovana projektna dneva, ko so se dijaki v okviru ur splošnih predmetov, strokovnih modulov in PUD-a pripravljali na delo v angleških vrtcih. Pri strokovnih moduli so poglobljali znanje o razvoju predšolskega otroka, izdelali so didaktične knjige, ki so jih nesli kot darilo v angleške vrtce, se naučili peti slovensko ljudsko pesem in ob tem zaplesati ljudski ples ter se pripravili na pisanje dnevnika pri PUD-u. Pri pouku angleščine in dodatnih urah so učitelji pripravili in izvedli ciljno usmerjene jezikovne priprave predvsem s poudarkom na jeziku stroke, s katerim se dijaki redkeje srečujejo; učiteljica zgodovine in geografije je dijake seznanila s kulturnimi, zgodovinskimi in geografskimi značilnostmi Združenega kraljestva, Anglije ter mesta Leeds. Izvedli smo tudi okroglo mizo z dijaki Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, ki so predstavili svoje izkušnje z mobilnostjo v Angliji, v mestu Leeds. Dijake projektne sku-

pine so poučili, kako naj se pripravijo, da bo njihovo bivanje v tujini lažje, kaj dati v prtljago, kako poteka delo v vrtcih in s tem povezano dvotedensko bivanje pri angleških družinah. Dijake smo seznanili tudi z načinom zavarovanja, potovanja in varovanja osebne lastnine, z možnimi nevarnostmi, ki se lahko zgodijo na poti in tudi med mobilnostjo;

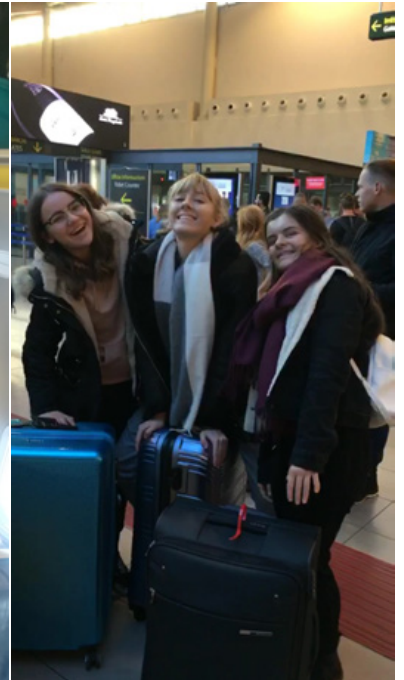
- organizirali smo roditeljski sestanek s starši in z dijaki s predstavitevijo projekta, načrta mobilnosti, projektnega tima učiteljev in spremljevalk.

POT

Dijaki in dve spremljevalki so se na pot odpravili v soboto, 13. 10. 2018. Z avtobusom smo potovali iz Maribora do letališča Treviso Benetke. Polet do letališča Leeds-Bradford je kar prehitro minil; na letališču pa so dijake že pričakale družine gostiteljice.

Po dvotedenskem bivanju v Leedsu so se dijaki s spremljevalkama vrnili v Maribor v soboto, 27. 10. 2018.

BIVANJE V LEEDSU

V Leedsu so dijaki bivali pri družinah gostiteljicah; mnogi dijaki so že v času priprav z njimi navezali stike preko socialnih omrežij. Prav vsi gostitelji so poskrbeli, da dijaki niso čutili domotožja in so se življenja v Angliji zelo hitro privadili. Z družinami so dijaki preživljali svoj prosti čas ob večerih med tednom, hodili so na različne izlete in tako na najbolj pristen način doživeli kulturo, vsakodnevni družinski utrip ter spoznali posebnosti Angležev. Dijaki so se med tednom po opravljenem delu srečevali s projektno partnerico, go. Mojco Polak Williams, in z učiteljicama spremljevalkama. Srečanja so bila namenjena sprotnim evalvacijam in pisanju dnevnikov. V sklopu evalvacije pa so se dijaki udeležili dveh delavnic, lončarske delavnice in delavnice znakovnega jezika pod vodstvom strokovnjakinje, gospe Williams.

Prosti dnevi, sobota in nedelji, so bili namenjeni ogledu in raziskovanju mest Leeds in York. V Leedsu so si dijaki s spremljevalkama ogledali Leeds City Museum, Thackray Medical Museum in ostale znamenitosti.

V Yorku so si dijaki ogledali mestno središče, spoznali so zgodovino mesta, ki jim jo je predstavil učitelj iz ljutomerske gimnazije, mag. Saša Pergar, ter se podali v muzej čokolade, York's Chocolate Story, kjer so se tudi sami preizkusili v izdelavi slaščic. Mesto York je zanimivo in znamenito tudi po starinski "čarovniški" ulici, ki se pojavi v filmu Harry Potter. Seveda so se tudi naši dijaki odpravili na potep po njej.

DELO IN DEJAVNOSTI V VRTCIH

Dijaki so praktično usposabljanje z delom opravljali v sedmih vrtcih, po dva ali trije dijaki so bili v enem vrtcu. Njihova naloga je bila, da so se vsakodnevno vključevali v delo z otroki in skupaj z vzgojitelji izvajali različne dejavnosti. Pri opravljanju dela so dijaki ugotavljali, da se angleški vrtci zelo razlikujejo od slovenskih. Vrtci v Angliji se namreč med seboj zelo razlikujejo, saj so lahko zasebni, lahko jih upravljajo prostovoljci, lahko so organizirani pod okriljem mestnega sveta, cerkvenih organizacij, posameznih družbenih skupin, lahko jih vodijo šole ali univerze.

Prav tako so vrtčevski oddelki organizirani drugače in zelo različno; ponekod imajo mešane oddelke, v katerih je lahko tudi do 40 otrok različnih starosti. V Angliji je namreč zakonsko predpisano le, za koliko otrok je lahko odgovoren vzgojitelj oziroma pomočnik vzgojitelja. Ob tem velja omeniti, da se vzgojitelji v angleških vrtcih imenujejo ključna oseba (Key person). Njihova naloga je spremljanje po-

sameznega otroka po sedmih različnih področjih razvoja in učenja; to so tri splošna področja (komunikacija in razvoj jezika, fizični razvoj, osebni, socialni in čustveni razvoj) ter štiri specifična (opismenjevanje, matematika, spoznavanje okolja, umetniško izražanje in oblikovanje). Vsa opažanja vzgojitelji zapisujejo v otrokov portfolio, kamor med drugim zapisujejo tudi prehranjevalne navade otrok, večje spremembe v vedenju, tudi otrokovo počutje. Prav zaradi tega sprotne spremljanja zelo hitro ugotovijo močna in šibka področja otrok in tako pripravljajo za vsakega posameznega otroka različne dejavnosti, s katerimi pri otroku krepijo njegovo šibko področje.

Dijaki so izvedli v vrtcih tudi dejavnost, ki so jo pripravili pred odhodom na mobilnost, in tako angleškemu otrokom predstavili Slovenijo in mesto Maribor. Zapeli so jim tudi slovensko ljudsko pesem ter jih ob petju pesmi naučili zaplesati slovenski ljudski ples.

VTISI

Projektna partnerica Mojca Polak Williams

Vtisi organizacije gostiteljice in vrtcev

Naša organizacija Language in your Hands (pred tem Tiny Signers) se posveča razvijanju govornih sposobnosti in pismenosti otrok v rani mladosti. Organiziramo izobraževalne programe znakovnega sporazumevanja za starše, strokovne delavce v vrtcih in šolah ter tečaje za otroke v vrtcih in otroških centrih. V Leedsu, kjer se nahajamo, kar 25 % otrok prihaja iz drugih jezikovnih okolij. Uporaba znakov je tako v vrtcih zelo priljubljena, saj vzgo-

jiteljicam pomaga vzpostaviti stik z otroki in zagotoviti, da se kljub nepoznavanju angleškega jezika lahko vključujejo v okolje, sledijo aktivnostim in vzpostavljajo prve stike s svojimi vrstniki. Velik del naše dejavnosti predstavlja tudi mednarodno sodelovanje. Okvir programa Erasmus+ nam omogoča, da spoznavamo metode naših kolegov iz drugih evropskih držav in jih uvajamo v delo v angleških vrtcih. Ker verjamem, da je najboljše učenje neposredna izkušnja, in ker kot vodja organizacije prihajam iz Slovenije, sem si želela, da bi bil tudi bodočim učiteljem in vzgojiteljem iz domovine omogočen stik z angleškim okoljem in da bi lahko doživeli, kako vzgoja in izobraževanje potekata v angleških vrtcih. Rada bi pouda-

mila, da sta sistema zelo različna, mogoče ne toliko na papirju. Kurikula sta si na prvi pogled namreč precej podobna, pač pa gre za razlike v sami izvedbi.

Prvi slovenski dijaki so k nam prišli leta 2013, in sicer iz Kamnika, lansko leto pa smo prvič gostili tudi dijake iz štajerske prestolnice. Dijaki iz Maribora so prišli izjemno dobro pripravljene. Učitelji so jim namreč uspeli kar se da natančno opisati, kaj lahko pričakujejo, kar je pri prilagoditvi na novo okolje izjemno pomembno.

Med odzivi mentoric iz angleških vrtcev se vedno znova ponavljajo misli: bili so zelo odgovorni, zelo dobro so znali vzpostaviti stik z otroki, zelo dobro so se klučili v delo pri nas, v vrtce so vedno prihajali pravočasno, vedno so znali najti delo, so zelo prijetne osebe, hkrati pa je odziv tudi zahvala, da smo jim poslali slovenske dijake.

Upam, da bo dijakom izkušnja iz Leedsa pomagala, da bodo tudi v prihodnosti pogumno sprejemali odločitve, ki jim bodo širile znanje in jih kalile v spoznavanju samega sebe, svojih potencialov in iskanju poti za njihovo uresničitev.

Vtisi dijakov in učiteljev

O izkušnji na mobilnosti je **Aljaž Čolig** povedal: »Bilo je zelo zanimivo, naučil sem veliko novih stvari. Všeč mi je bilo, da je v vrtcih toliko poudarka na prosti igri, kar bi lahko uvedli tudi v slovenske vrtce. Fenomenalna izkušnja!«

Maja Dajčman je o svoji izkušnji povedala: »Ta izkušnja je bila zelo poučna in zanimiva. V angleških vrtcih sem spoznala drugačen izobraževalni program, se razvila na področju angleškega in znakovnega jezika. Dva tedna sem živela pri družini, katere člani so zelo skrbni in ljubeči ljudje. Raziskala sem način njihovega vsakdanjega življenja in kulture. Domotožja nikoli nisem imela, saj so nas sprejeli kot družinske člane. To bi še ponovila večkrat, saj sta bili možnost udeležiti se mobilnosti in izkušnja neverjetni.«

Doroteja Kolarič pa je strnila svoje vtise: »Mobilnost v Leedsu v Angliji je bila odlična izkušnja. Pridobila sem veliko izkušenj na področju vzgoje otrok, izboljšala sem angleščino. Spoznali smo nove prijatelje, družino in se z njimi povezali in zabavali. V čast mi je, da sem lahko bila del te zgodbe.«

Svoje vtise pa je takole strnila **Doroteja Čeh**: »Dva tedna v Angliji sta bila zelo zanimiva. Družina je bila zelo prijetna, prijazna in ustrežljiva. Vsem našim prošnjam so ustregli. Vodenje profesorjev je bilo prav tako dobro, saj so nam vedno stali ob strani in bili ob nas, ko smo jih potrebovali. V vrtcu smo se zelo povezali in vsi so nas lepo sprejeli. Bilo je super!«

Koordinatorica projekta **Jasna Ul Može**: »Namen projektov Evropske unije je združevanje, timsko delo in širjenje dobrih praks. V tem duhu smo zastavili projekt igraUČI tudi na naši šoli. V timu učiteljev, ki smo projekt zasnovali in ga izvajamo, smo združili moči sodelavci različnih profilov. Dijake smo pripravljali na delo in bivanje v Leedsu s timskim delom; ob tem smo rasli učitelji in dijaki. Poleg vsebinske, strokovne, jezikovne priprave smo skušali dijake pripraviti tudi na sprejemanje drugačnosti, medkulturnosti, strpnosti in na reševanje situacij z dialogom. Osnovni cilj projekta je spodbujanje razvoja in učenje otrok skozi igro, ki so ga vsi udeleženci mobilnosti vsakodnevno izpolnjevali prav v angleškem okolju, z učenjem skozi igro. Za na videz lahkotno izvedbo je preišljeno medpredmetno načrtovanje, spodbujanje komunikacije otrok, upoštevanje mejnikov otrokovega razvoja, uporaba znakovnega jezika in še in še. Dijaki in mentorici na mobilnosti prihajajo med vrstnike ter sodelavce zrelejši, bogatejši, samozavestnejši in zelo motivirani za nadaljnje delo. Prepričana sem, da bodo tudi stkana poznanstva vodila v nove izkušnje, inovativno in podjetno načrtovanje življenjskih poti naših dijakov, morda tudi v tujini. Učitelji, mentorji bodo svoja spoznanja vtkali v primere dobre prakse in v šolsko delo, III. gimnazija Maribor pa s projektom vstopa v družbo šol, ki se zavedajo pomembnosti evropske razsežnosti izobraževanja, pomena neformalne izobrazbe in omogočanja pridobivanja izkušenj v mednarodnem okolju.«

ZAKLJUČEK

Po izvedeni mobilnosti so dijaki izpolnili vprašalnik v spletnem orodju Mobility Tool. Ocenjevali so zadovoljstvo z izvedeno mobilnostjo. Odgovarjali so na naslednja vprašanja:

1. Kako bi ocenili podporo organizacije pošiljateljice?
2. Kako bi ocenili podporo organizacije gostiteljice?
3. Kako bi ocenili kakovost vsebine usposabljanja v organizaciji gostiteljici?
4. Kako bi ocenili kakovost metod poučevanja v organizaciji gostiteljici?
5. Kako ste bili zadovoljni s prilagajanjem usposabljanja v tujini in kurikulumu v ustanovi pošiljateljici?
6. Kako ste bili zadovoljni z dolžino obdobja usposabljanja?

7. Kako ste bili zadovoljni z urejeno nastanitvijo?

8. Kako ste bili zadovoljni z urejenim potovanjem?

9. Kako ste na splošno zadovoljni z vašo izkušnjo mobilnosti Erasmus+?

Vsi dijaki so na prav vsa vprašanja odgovorili, da so bili z vsem popolnoma zadovoljni, kar kaže na to, da so bile priprave na mobilnost dobro organizirane in izpeljane in da se je tudi organizacija gostiteljica dobro izkazala z organizacijo in izvedbo mobilnosti. Dijaki so bili zadovoljni tudi z nastanitvijo pri družinah gostiteljicah in z vrtci, kjer so opravljali praktično usposabljanje. Zagotovo je k zadovoljstvu dijakov pripomogla tudi sprotne evalvacije aktivnosti in upoštevanje vseh podanih predlogov dijakov.

Anketni vprašalnik je zajel tudi samoevalvacijo. Trditve naših dijakov:

1. Menim, da imam boljše možnosti, da dobim novo ali boljšo službo.

S prvo trditvijo se je strinjalo 14 (87,50 %) dijakov, kar pomeni, da so dijaki z udeležbo na mobilnosti povečali svoje možnosti za zaposlitev.

2. Izboljšal(a) sem svoje tehnične/strokovne spretnosti/kompetence.

Prav vseh 16 dijakov se je s to trditvijo strinjalo, saj so z udeležbo na mobilnosti pridobili veliko novih znanj, ki jih bodo lahko uporabili v času šolanja in kasneje pri opravljanju poklica, za katerega se izobražujejo.

3. Sem bolj samozavest-en/na in prepričana v svoje zmožnosti.

Tudi na to trditev so prav vsi dijaki odgovorili pritrdilno, saj so se v tujem okolju morali znajti sami, prilagoditi so se morali novemu okolju, navezati stike z novimi ljudmi in se vključiti v dnevne aktivnosti vrtca.

4. Lažje sodelujem z ljudmi iz drugih okolij in kultur.

S trditvijo se je strinjalo 15 (93,75 %) dijakov, kar kaže na to, da sprejemajo drugačnost, da se lahko prilagodijo novemu okolju in da brez težav sodelujejo z ljudmi, ki jih ne poznajo, torej s tistimi, ki prihajajo iz drugih okolij ter kultur.

Izraženo zadovoljstvo dijakov z izvedenimi aktivnostmi je zelo pomembno za evalvacijo opravljenega dela in za nove načrte. Zaključimo lahko, da smo pripravljalne, izvedbene in zaključne ter diseminacijske aktivnosti dobro pripravili in izvedli. Vsi zaposleni, ki so pripravljali dijake na mobilnost, so delo odgovorno in zavzeto opravili, projektni partnerji pa so vzorno poskrbeli, da so se dijaki v tujini dobro počutili, jih dnevno spremljali ter skrbeli, da dijaki niso čutili domotožja.

Ob zaključku projekta bodo vsi dijaki prejeli potrdilo Europass mobilnost, s katerim bodo lahko uradno izkazovali svoje na novo pridobljeno znanje in izkušnje.

PRAVLJICA RJAVI MEDVED Z ZNAKOVNIM JEZIKOM

Bill Martin Jr. / Eric Carle

RJAVI MEDVED

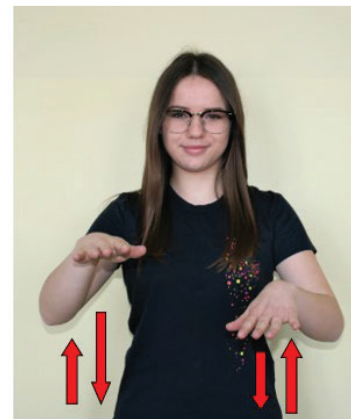
Rjavi medved,
rjavi medved,
kaj vidiš?

Vidim rdečo ptico, ki me gleda.

RJAVA

MEDVED

Rdeča ptica,
rdeča ptica,
kaj vidiš?

Vidim rumeno raco, ki me gleda.

RDEČA

PTICA

Vijolična muca,
vijolična muca,
kaj vidiš?

VIJOLIČNA

MUCA

Vidim belega psa, ki me gleda.

Beli pes,
beli pes,
kaj vidiš?

BELA

PES

Vidim črno ovco, ki me gleda.

Črna ovca,
črna ovca,
kaj vidiš?

ČRNA

OVCA

Vidim zlato ribico, ki me gleda.

Zlata ribica,
zlata ribica,
kaj vidiš?

ZLATA

RIBA

Vidim vzgojiteljico, ki me gleda.

Vzgojiteljica,
vzgojiteljica,
kaj vidiš?

VZGOJITEU

OTROCI

Vidim otroke, ki me gledajo.

Otroci, otroci,
kaj pa vi vidite?

Vidimo rjavega medveda, rdečo ptico,
rumeno raco, modrega konja, zeleno žabo,
vijolično muco, belega psa, črno ovco,
zlato ribico in vzgojiteljico, ki nas gledajo.

Erasmus+

1. junij 2018–31. maj 2019